

Torrentbo

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Graugés 08610 AVIÀ
Emplaçament A Graugés, al costat de l'Estany Gran.

Coordenades:

Latitud: 42.06635544586035
Longitud: 1.839963195716923
UTM Est (X): 404027
UTM Nord (Y): 4657795

Classificació

Número de fitxa 08011 - 61
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern
Segle XIII
Estat de conservació Regular
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU i ZEA. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Número inventari 2961 / Any 1983, 1990
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00182
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dg., 02/12/2001 - 01:00

Descripció

Torrentbó es troba en un pla que és al costat de l'Estany Gran de Graugés, al nord d'aquest. És una casa que ha sofert diferents ampliacions i a la que s'han adossat altres edificacions per la façana est. És de planta rectangular, coberta amb teulada a dues vessants amb el carener paral·lel a la façana principal que s'obre a sol ixent, i distribuïda interiorment en dues crugies perpendiculars a la façana. Els murs son de pedra petita barrejada amb carreus més grossos i amb les cantoneres ben escairades a la planta baixa i primer pis, i de tàpia encofrada a les golfes de les façanes est i oest. A la façana sud s'obre una espitllera, i una altra a la façana nord, totes dues a la planta baixa. La resta de finestres són repartides al pis, amb les llindes, muntants i ampits de pedra, tot i que alguna s'ha reformat i s'ha obert un balcó més tard. A la façana nord, des de l'exterior, s'observa l'arc de pedra que albergaria l'aigüera. A la del nord hi ha adossat un pou de pedra circular amb accés des d'una finestra del pis. A la façana principal hi ha dues portes amb un contrafort entre mig, a l'esquerra una porta petita amb llinda de fusta que comunica amb una cort de bestiar que té un arc diafragma al centre paral·lel a la façana, i a la dreta la porta principal d'arc de mig punt adovellat sobre el que es va construir una ampliació de la casa que el tapa parcialment. Passant l'arc s'accedeix a la crugia esquerra de la casa on hi ha l'escala que accedeix al pis amb graons de pedra i una columna de maons circulars que tornem a trobar al pis al centre de la sala i que finalitza a sota de la teulada travessant tota la casa i constituint l'element de sustent de la crugia esquerra. Destaca a la sala una porta amb els muntants decorats amb motllures semblants a les que trobem a Vilajoana, Vilamarí o la Casavella de Graugés. A la llinda hi ha tallades dues roses de la sort encerclades. La cuina és l'únic exemple a Avià de campana per al foc que ocupa tot el sostre de la cuina en forma piramidal, que més tard va ser tapada i a la que es va adaptar una campana convencional típica de la zona.

Observacions:

Fa cinc cents anys que hi vivia la mateixa família de masovers, fins a l'any 2010 que es va vendre. Les imatges de l'interior van ser fetes l'any 1997.

Història

Per les característiques arquitectòniques de Torrentbó, aquesta és una casa d'origen medieval, possiblement una domus que es construiria inicialment en la mateixa època que la Casavella de Graugés, cap a finals del segle XIII, i que segurament reaprofitaria una estructura anterior. No es conserva documentació de la casa, possiblement perquè es cremés durant la Guerra Civil junt amb la documentació dels Rosal, ja que és de la seva propietat. La primera referència escrita la trobem al Fogatge de 1553 en el que Joan Solsona era al Mas Torrentbó de la parròquia de Sant Vicenç d'Obiols. Al 1573 s'anomena el mas Torrentbó com a terme (APSS). També trobem referències al llibre del notari Josep Sorribes, l'any 1629 Joannes Vars a Torrenbó reconeix un deute (AHCM). A l'Amillament de 1862 és de Francisca Tord de Vic, junt amb La Subirana, Graugès i el Vilar. Els Tord van vendre totes les seves propietats al 1879 a Agustí Rosal i Sala.

Bibliografia

Llibre del notari Josep Sorribes (1628-1633). AHCM, 1432.

CAPSADA, J. I VALL-LAMORA, R. (1990). Masies d'Avià. L'Erol, núm. 31, pàgs. 14-16. Àmbit de Recerques del Berguedà.

CORTÉS ELÍA, MARÍA DEL AGUA (2019). De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà. Temes d'Etnologia de Catalunya, 30. Generalitat de Catalunya.

